

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΑΓΡΟΤΙΚΗΣ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ ΚΑΙ ΤΡΟΦΙΜΩΝ
ΥΠΗΡΕΣΙΑ ΣΥΝΤΟΝΙΣΜΟΥ
ΓΡΑΦΕΙΟ ΝΟΜΙΚΩΝ ΚΑΙ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΕΥΤΙΚΩΝ ΘΕΜΑΤΩΝ
Αχαρνών 2, 10432 Αθήνα, Τηλ. 210-2124331, E-mail: koinovouleftikos@minagric.gr

Αθήνα, 28/04/2021
Αριθμ. Πρωτ.: 430/89771

Προς:
Βουλή των Ελλήνων
Δ/ση Κοιν/κού Ελέγχου
Τμήμα Ερωτήσεων και ΑΚΕ

ΘΕΜΑ: «Οικονομική στήριξη των Αγροτικών Συνεταιρισμών»

ΣΧΕΤ: **Η Ερώτηση 5269/23-3-2021**

Απαντώντας στην παραπάνω Ερώτηση που κατέθεσαν οι Βουλευτές **κ.κ. Ε. Σκούφα, Σ. Αραχωβίτης, Ε. Αβραμάκης, Τ. Αλεξιάδης, Θ. Αυγέρη, Α. Βαγενά, Σ. Βαρδάκης, Κ. Βέττα, Α. Γκαρά, Ι. Γκιόλας, Ι. Δραγασάκης, Σ. Ελευθεριάδου, Ζεϊμπέκ Χουσεϊν, Ν. Ηγουμενίδης, Ε. Θραψανιώτης, Δ.-Χ. Καλαματιανός, Ε. Καρασαρλίδου, Χ. Καφαντάρη, Β. Κόκκαλης, Σ. Λάμπας, Κ. Μάλαμα, Χ. Μαμουλάκης, Κ. Μάρκου, Α. Νοτοπούλου, Α. Παπαδόπουλος, Α. Παπανάτσιου, Θ. Πέρκα, Π. Πολάκης, Π. Πούλου, Ν. Σαντορινιός, Ι. Σαρακιώτης, Π. Σκουρολιάκος, Χ. Σπίρτζης, Ν. Συρμαλένιος, Ο. Τελιγορίδου, Μ. Τζούφη, Α. Τριανταφυλλίδης, Γ. Τσίπρας, Σ. Φάμελλος, Θ. Φωτίου, Δ. Χαρίτου, Μ. Χατζηγιαννάκης και Ρ. Χρηστίδου**, για τα θέματα της αρμοδιότητάς μας, σας πληροφορούμε τα εξής:

Η προώθηση του συνεργατισμού είναι μια από τις βασικές στρατηγικές επιλογές του Υπουργείου Αγροτικής Ανάπτυξης & Τροφίμων, η οποία αποτυπώθηκε τόσο στο σχέδιο Στρατηγικής του Προγράμματος Αγροτικής Ανάπτυξης (ΠΑΑ) για την περίοδο 2014-2020, όσο και στο εγκεκριμένο από την Ε.Ε. Πρόγραμμα.

Ειδικότερα, η υιοθέτηση ευέλικτων και αποτελεσματικών μορφών συλλογικής οργάνωσης των παραγωγών συνιστά σημαντική οργανωτική και διαχειριστική καινοτομία στη κατεύθυνση ενίσχυσης της ανταγωνιστικότητας και της παραγωγικότητας του πρωτογενή τομέα της χώρας, καθώς συμβάλλει ουσιαστικά στην αύξηση του οικονομικού μεγέθους των εκμεταλλεύσεων των παραγωγών που θα συμμετέχουν, ώστε να εξασφαλιστεί η βιωσιμότητά τους, αποφεύγοντας ταυτόχρονα το κίνδυνο της ιδιοκτησιακής συγκέντρωσης του μικρού και πολυτεμαχισμένου κλήρου τους σε λίγους. Ταυτόχρονα, μέσω της δημιουργίας υγιών συλλογικών παραγωγικών σχημάτων θα τους δοθεί η δυνατότητα:

- να δημιουργήσουν συνθήκες λειτουργίας σε οικονομίες κλίμακας και να μειώσουν το κόστος εισροών,
- να εξασφαλίζουν δια της αύξησης του όγκου του διαπραγματευόμενου προϊόντος καλύτερες τιμές μέσα από συλλογική διαπραγμάτευση και συμβολαιοποίηση των συναλλαγών τους με προμηθευτές και μεσάζοντες,
- να προβάλλουν και προωθήσουν αποτελεσματικότερα την παραγωγή τους στις εγχώριες και διεθνείς αγορές αλλά και να διεισδύσουν σε νέες,

- να εξασφαλίζουν ευκολότερη πρόσβαση σε χρηματοδότηση για την υλοποίηση επενδύσεων,
- να αξιοποιήσουν αποτελεσματικότερα την συμμετοχή τους σε συμπράξεις καινοτομίας μέσω της υλοποίησης αντίστοιχων επενδύσεων σε νέες τεχνολογίες και ΑΠΕ,
- να προσδίδουν προστιθέμενη αξία στα προϊόντα τους μέσα από την καθετοποίηση της παραγωγής τους επενδύοντας συλλογικά στη μεταποίηση,
- να εξασφαλίζουν αμεσότερη πρόσβαση στους καταναλωτές αξιοποιώντας βραχείες αλυσίδες εφοδιασμού καθώς και δυνατότητες τοπικής δικτύωσης, τοπικών αγορών και συνεργειών με άλλους κλάδους οικονομικής δραστηριότητας, όπως ο τουρισμός.

Στο ΠΑΑ έχουν ενεργοποιηθεί και υλοποιούνται συγκεκριμένα μέτρα και δράσεις που έρχονται ακριβώς αφενός να ενθαρρύνουν την συλλογικότερη οργάνωση των παραγωγών και τη δομική ανασυγκρότηση του πρωτογενή τομέα, αφετέρου να συνεισφέρουν στην βελτίωση της ανταγωνιστικότητας μέσω της χρηματοδοτικής ενίσχυσης επενδύσεων από συλλογικούς φορείς. Τα μέτρα αυτά είναι:

- Το μέτρο 9 του ΠΑΑ μέσω του οποίου ενθαρρύνεται η σύσταση Ομάδων και Οργανώσεων Παραγωγών, με κάλυψη των λειτουργικών δαπανών τους για μια πενταετία, στη βάση εκπονηθέντος επιχειρηματικού σχεδίου.
- Το μέτρο 3 του ΠΑΑ για την συμμετοχή των συλλογικών σχημάτων σε συστήματα ποιότητας γεωργικών προϊόντων και τροφίμων.
- Το μέτρο 16 που αφορά στη συνεργασία για την προώθηση της καινοτομίας μέσω της συμμετοχής των συλλογικών σχημάτων σε επιχειρησιακές ομάδες με άλλους κρίκους της αγροεφοδιαστικής αλυσίδας.
- Τα επενδυτικά μέτρα του ΠΑΑ και συγκεκριμένα τα σχέδια βελτίωσης και η μεταποίηση, που ενισχύουν συλλογικές καινοτόμες επενδύσεις από ομάδες και οργανώσεις παραγωγών παρέχοντας ως κίνητρο υψηλά ποσοστά ενίσχυσης.

Κατά το σχεδιασμό της νέας προγραμματικής περιόδου θα περιληφθούν αντίστοιχες δράσεις στο υπό κατάρτιση Στρατηγικό Σχέδιο της ΚΑΠ 2023-2027, δεδομένης της σημαντικής αναπτυξιακής τους συμβολής.

Επίσης, στο πλαίσιο της μεταβατικής περιόδου 2021-2022, με τους πρόσθετους πόρους που έχουν διατεθεί στη χώρα μας από το Πολυετές Δημοσιονομικό Πλαίσιο (ΠΔΠ) 2021-2027 και το Ταμείο Ανάκαμψης εξετάζεται η δυνατότητα προκήρυξης επενδυτικών σχεδίων βελτίωσης για τον εκσυγχρονισμό γεωργικών εκμεταλλεύσεων στην κατεύθυνση ενσωμάτωσης της ψηφιακής γεωργίας, της προσαρμογής τους στην κλιματική αλλαγή και της αύξησης της ανθεκτικότητάς τους σε μελλοντικές κρίσεις.

Αναφορικά με τα μέτρα που λαμβάνονται στο πλαίσιο του ΠΑΑ 2014-2020 σχετικά με την αντιμετώπιση των επιπτώσεων της πανδημίας COVID 19 στον γεωργικό τομέα, σας γνωρίζουμε τα εξής:

Στο πλαίσιο αντιμετώπισης των δυσμενών επιπτώσεων της πανδημίας COVID-19, επιπτώσεις που συνιστούν λόγο ανωτέρας βίας, ο σχεδιασμός μας περιλαμβάνει της λήψη μέτρων τόσο σε κανονιστικό - ενωσιακό επίπεδο, όσο και σε εθνικό επίπεδο, τα οποία θα συμβάλλουν στην ομαλή εφαρμογή του Προγράμματος Αγροτικής Ανάπτυξης (ΠΑΑ) 2014-2020, καθώς και στη διευκόλυνση των ωφελουμένων του.

Επισημαίνεται ότι το Πρόγραμμα Αγροτικής Ανάπτυξης (ΠΑΑ) 2014-2020 είναι τομεακό αναπτυξιακό πρόγραμμα, που με βάση τα ισχύοντα στους σχετικούς Κανονισμούς της Ε.Ε., οι επιλεξιμότητές του για την ενίσχυση του πρωτογενή και δευτερογενή τομέα της αγροτικής οικονομίας επιτρέπουν παρεμβάσεις επενδυτικού κυρίως προσανατολισμού, όπως αυτές που έχουν ήδη γίνει με τα μέτρα των νέων γεωργών, των σχεδίων βελτίωσης, της μεταποίησης γεωργικών προϊόντων, των ομάδων παραγωγών, τις δράσεις του LEADER καθώς και φιλο-

γεωργοπεριβαλλοντικές παρεμβάσεις όπως αυτές της βιολογικής γεωργίας και κτηνοτροφίας.

Στη βάση αυτή, οι όποιες παρεμβάσεις στο πλαίσιο του ΠΑΑ για την αντιμετώπιση των επιπτώσεων της πανδημίας COVID – 19, έχουν συμπληρωματικό χαρακτήρα στα μέτρα που ήδη ελήφθησαν και λαμβάνονται από το Υπουργείο μας και αφορούν στην χορήγηση άμεσων ενισχύσεων και αποζημιώσεων, ύψους 240 εκατ. Ευρώ για το 2020 και 23.995.605 για το 2021, τις επιστρεπτές προκαταβολές ύψους 186 εκατ. Ευρώ σε 95.429 δικαιούχους, με μέσο όρο ανα δικαιούχο 1.954 ευρώ, τις ενισχύσεις de minimis, ύψους 22.766.260 ευρώ, καθώς και νέα μέτρα που εξετάζονται.

Μια τέτοια παρέμβαση αποτέλεσε επίσης η ενεργοποίηση του Μέτρου 21 «Έκτακτη, προσωρινή στήριξη στους γεωργούς των τομέων που πλήττονται ιδιαίτερα από τις επιπτώσεις της πανδημίας COVID-19», μετά από σχετική τροποποίηση τόσο του Κανονισμού (ΕΕ) 1305/2013 όσο και του ΠΑΑ εξαντλώντας τις χρηματοδοτικές του δυνατότητες, προκειμένου να ενισχυθεί ο κλάδος του ελαιολάδου με 126 εκ. €.

Επιπλέον της πρόβλεψης του νέου μέτρου, στο πλαίσιο του ΠΑΑ και για την χρηματοδοτική ενίσχυση των παραγωγών και των μεταποιητικών επιχειρήσεων που υλοποιούν επενδύσεις στη Γεωργία και την Κτηνοτροφία, έχει ενεργοποιηθεί μέσω του Ευρωπαϊκού Ταμείου Επενδύσεων, του Ταμείου Εγγυοδοσίας Αγροτικής Ανάπτυξης, το οποίο αναμένεται να μοχλεύσει πόρους της τάξης των 480 εκ. € για τη χορήγηση δανείων με ευνοϊκούς όρους από τις Τράπεζες. Ειδικότερα, επτά τράπεζες έχουν υπογράψει επιχειρησιακές συμφωνίες με το Ευρωπαϊκό Ταμείο Επενδύσεων. Πρόκειται για τις τράπεζες Πειραιώς, Εθνική, Eurobank, Συνεταιριστική Θεσσαλίας, Συνεταιριστική Καρδίτσας, Procredit και Παγκρήτια.

Επιπρόσθετα, έχει προβλεφθεί η δυνατότητα εκχώρησης της δημόσιας δαπάνης των επενδυτικών σχεδίων εκσυγχρονισμού γεωργικών/κτηνοτροφικών εκμεταλλεύσεων και μεταποίησης γεωργικών προϊόντων σε χρηματοπιστωτικά ιδρύματα για την λήψη δανείου για τους σκοπούς της επένδυσης. Ταυτόχρονα, για τη διευκόλυνση της υλοποίησης των επενδύσεων στα μέτρα των Σχεδίων Βελτίωσης και της Μεταποίησης - Εμπορίας Γεωργικών Προϊόντων του ΠΑΑ προβλέπεται η χορήγηση προκαταβολής στους δικαιούχους.

Επίσης, στο πλαίσιο αντιμετώπισης των δυσμενών επιπτώσεων της πανδημίας COVID-19, έχουν προταθεί στην Ε.Ε. και έχουν γίνει εν μέρει αποδεκτά μέσω τροποποίησης των σχετικών κανονισμών, μια σειρά μέτρων διευκόλυνσης των ωφελουμένων του ΠΑΑ και απλοποίησης διαδικασιών και κανόνων που αφορούν στην εφαρμογή του. Οι εν λόγω τροποποιήσεις, οι οποίες ενσωματώνονται από τους Ενδιάμεσους Φορείς Διαχείρισης στο εθνικό θεσμικό πλαίσιο που διέπει την υλοποίηση των αντίστοιχων Μέτρων και Δράσεων του ΠΑΑ, προβλέπουν κατά περίπτωση:

- Νομοθέτηση του ακατάσχετου και αφορολόγητου των ενισχύσεων που χορηγούνται για την αντιμετώπιση της πανδημίας.
- Παράταση των προθεσμιών που αφορούν σε οποιοδήποτε στάδιο υλοποίησης ενταγμένων επενδύσεων, ιδιωτικών και δημοσίων (πχ υποβολή αιτήσεων ενίσχυσης και πληρωμής, αξιολόγηση αιτήσεων, ενστάσεις, δημοπρατήσεις, υλοποίηση, τροποποιήσεις, εκκαθάριση πληρωμών, κ.λπ.).
- Μείωση ή απαλοιφή του ελαχίστου ποσοστού επί του συνολικού εγκεκριμένου προϋπολογισμού που πρέπει να αιτείται ο δικαιούχος στην 1η αίτηση πληρωμής.
- Αύξηση του αριθμού των αιτημάτων πληρωμής, καθώς και τροποποίησης που μπορούν να υποβληθούν από τον δικαιούχο κατά την διάρκεια υλοποίησης της επένδυσης.
- Αύξηση ποσοστού πληρωμής προκαταβολών σε δικαιούχους για ενίσχυση της ρευστότητάς τους.

- Δυνατότητα ολοκλήρωσης της επένδυσης σε μικρότερο ποσοστό από το εγκεκριμένο φυσικό και οικονομικό της αντικείμενο, εφόσον το τμήμα που υλοποιήθηκε είναι αυτοτελές και λειτουργικό.
- Για επενδύσεις μεγάλου προϋπολογισμού, όπως αυτές την Μεταποίησης Γεωργικών Προϊόντων, δυνατότητα αποδέσμευσης ποσών που έχουν δεσμευτεί για την υλοποίησή τους, προκειμένου να κατευθυνθούν στην εξυπηρέτηση έκτακτων αναγκών των επιχειρήσεων, και επανέλεγχος της διάθεσης ιδίων κεφαλαίων κατά το στάδιο του 1ου αιτήματος πληρωμής.
- Μη απαίτηση διενέργειας επιτόπιων επισκέψεων επαλήθευσης της υλοποίησης του φυσικού και οικονομικού αντικείμενου των επενδύσεων κατά τα ενδιάμεσα στάδια υποβολής αιτημάτων πληρωμής. Ο έλεγχος να πραγματοποιείται εκ των υστέρων και εφόσον έχουν αρθεί οι περιορισμοί.
- Αύξηση του ποσοστού συνολικής υπερδέσμευσης των πόρων του ΠΑΑ, με ένταξη περισσότερων επενδύσεων για την στήριξη της επιχειρηματικότητας και με βάση τη πορεία εξυγίανσης των μέτρων αυτού, το εύρος της αναμενόμενης ύφεσης, την πρόβλεψη ή μη παράτασης της τρέχουσας προγραμματικής περιόδου και την δυνατότητα ή μη μεταφοράς ανειλημμένων υποχρεώσεων στην επόμενη.

Τέλος, η Ε.Ε. προέβη σε τροποποίηση του προσωρινού πλαισίου κρατικών ενισχύσεων για τη στήριξη των πληττόμενων επιχειρήσεων από την κρίση του COVID 19, που εισηγήθηκαν οι ελληνικές αρχές, ώστε

α) να διευρυνθεί το πεδίο εφαρμογής του, προβλέποντας τη δυνατότητα παροχής κεφαλαίου κίνησης και στους αυτοαπασχολούμενους και τις επιχειρήσεις που δραστηριοποιούνται στους τομείς της γεωργίας και της υδατοκαλλιέργειας, καθώς και επιδότησης των προμηθειών εγγύησης για τα δάνεια με τη μορφή άμεσων επιχορηγήσεων.

β) να αυξηθεί ο προϋπολογισμός του σε 2,25 δις €, ενώ με νεότερη τροποποίηση αυξήθηκαν περαιτέρω τα ανώτατα όρια ενίσχυσης και ειδικότερα σε 225.000 ευρώ ανά επιχείρηση που δραστηριοποιείται στην πρωτογενή παραγωγή γεωργικών προϊόντων (προηγουμένως 100.000 ευρώ).

Στην κατεύθυνση αυτή δύναται να αξιοποιηθεί το νεοσύσταθέν Ταμείο Εγγυοδοσίας που δημιουργήθηκε στο πλαίσιο του ΕΣΠΑ για την αντιμετώπιση των οικονομικών συνεπειών της πανδημίας του COVID 19, με διαχειριστή την Ελληνική Αναπτυξιακή Τράπεζα.

Ο ΥΦΥΠΟΥΡΓΟΣ

ΓΙΑΝΝΗΣ ΟΙΚΟΝΟΜΟΥ

ΚΟΙΝΟΠΟΙΗΣΗ

1. Υπουργείο Οικονομικών
Γραφ. κ. Υπουργού
2. Υπουργείο Ανάπτυξης και Επενδύσεων
Γραφ. κ. Υπουργού
3. Βουλευτή κα Ε. Σκούφα
4. Βουλευτή κ. Σ. Αραχωβίτη
5. Βουλευτή κ. Ε. Αβραμάκη
6. Βουλευτή κ. Τ. Αλεξιάδη

7. Βουλευτή κα Θ. Αυγέρη
8. Βουλευτή κα Α. Βαγενά
9. Βουλευτή κ. Σ. Βαρδάκη
- 10.Βουλευτή κα Κ. Βέττα
- 11.Βουλευτή κα Α. Γκαρά
- 12.Βουλευτή κ. Ι. Γκιόλα
- 13.Βουλευτή κ. Ι. Δραγασάκη
- 14.Βουλευτή κα Σ. Ελευθεριάδου
- 15.Βουλευτή κ. Ζεϊμπέκ Χουσεϊν
- 16.Βουλευτή κ. Ν. Ηγουμενίδη
- 17.Βουλευτή κ. Ε. Θραψανιώτη
- 18.Βουλευτή κ. Δ.-Χ. Καλαματιανό
- 19.Βουλευτή κα Ε. Καρασαρλίδου
- 20.Βουλευτή κα Χ. Καφαντάρη
- 21.Βουλευτή κ. Β. Κόκκαλη
- 22.Βουλευτή κ. Σ. Λάππα
- 23.Βουλευτή κα Κ. Μάλαμα
- 24.Βουλευτή κ. Χ. Μαμουλάκη
- 25.Βουλευτή κ. Κ. Μάρκου
- 26.Βουλευτή κα Α. Νοτοπούλου
- 27.Βουλευτή κ. Α. Παπαδόπουλο
- 28.Βουλευτή κα Α. Παπανάτσιου
- 29.Βουλευτή κα Θ. Πέρκα
- 30.Βουλευτή κ. Π. Πολάκη
- 31.Βουλευτή κα Π. Πούλου
- 32.Βουλευτή κ. Ν. Σαντορινιό
- 33.Βουλευτή κ. Ι. Σαρακιώτη
- 34.Βουλευτή κ. Π. Σκουρολιάκο
- 35.Βουλευτή κ. Χ. Σπίρτζη
- 36.Βουλευτή κ. Ν. Συρμαλένιο
- 37.Βουλευτή κα Ο. Τελιγιορίδου
- 38.Βουλευτή κα Μ. Τζούφη
- 39.Βουλευτή κ. Α. Τριανταφυλλίδη
- 40.Βουλευτή κ. Γ. Τσίπρα
- 41.Βουλευτή κ. Σ. Φάμελλο
- 42.Βουλευτή κα Θ. Φωτίου
- 43.Βουλευτή κ. Δ. Χαρίτου
- 44.Βουλευτή κ.Μ. Χατζηγιαννάκη
- 45.Βουλευτή κα Ρ. Χρησιδου